

Getty

SLOF ry

Bulletin

EBOLA-EPIDEMIA RUNTELEE EDELLEEN SIERRA LEONEA

Sierra Leonen hallitus käynnisti uusia toimenpiteitä hillitäkseen ebola-tartuntoja, kun tauti jatkaa leviämistään maan läntisellä alueella. Siellä tartuntojen määrä on nyt suurin niistä kolmesta maasta, jotka kärsivät pahimmin ebolasta.

Sierra Leonen hallitus käynnisti uusia toimenpiteitä hillitäkseen Ebolan leviämistä

Sierra Leonen presidentti Ernest Bai Koroma ilmoitti 16.12.2014 kansallisella TV-kanavalla "Operation Western Area Surge" –operaation toimenpiteiden alkaneen, kun ebola-tauti (EVD = Ebola Virus Disease) jatkaa leviämistään maan läntisellä alueella ja tietyissä piirikunnissa. Läntisen alueen tartunnat ovat nousseet jo 50 prosenttiin uusista EVD-tapauksista, raportoi BBC.

Hillitäkseen ebolan raivoisaa leviämistä terveysviranomaiset ovat 17.12. alkaen kiertäneet talosta taloon pääkaupungissa ja sen ympäristössä etsimässä piiloon jääneitä ebola-tapauksia. Jo syyskuussa 2014 koko maassa toteutettiin "lockdown", jonka aikana ihmisten tuli pysyä kodeissaan EVD-tapausten tunnistamiseksi. Kun ebola nyt WHO:n tietojen mukaan leviää Sierra Leonessa nopeimmin kolmesta ebola-maasta, hallitus pyrkii

tehostamaan toimiaan taudin taltuttamiseksi.

WHO:n raportin mukaan ebola-tapauksia ilmenee monilla alueilla Sierra Leonessa aikaisempaa vähemmän, mutta läntisellä alueella tapauksia esiintyy kiihtyvää vauhtia. Erityisesti pääkaupungissa Freetownissa ja sen ympäristössä tautitapauksia raportoidaan nyt enemmän kuin muualla maassa.

Sierra Leonen hallitus onkin julkistanut uusia tiukkoja toimenpiteitä tilanteen saamiseksi hallintaan. Hallitus on jo aikaisemmin asettanut karanteeniin monet alueet ja piirikunnat joissa tautia on esiintynyt, ja järjestänyt myös koko maan laajuisen karanteenin ("lockdown" syyskuussa) hillitäkseen ebolan leviämistä.

Hallituksen joulukuun puolivälissä julkista-

KUVIO 1. VIRANOMAISET OVAT ALOITTANEET TALOSTA TALOON KIERTÄMISEN FREETOWNISSA. LÄHDE: BBC

man suunnitelman mukaan terveysviranomaiset kiertävät talosta taloon etsiäkseen ebola-tartunnan saaneita ja heidän kanssaan kosketuksissa olleita.

Kaikki ebola-tartunnan saaneet viedään hoidettavaksi uuteen brittien rakentamaan ebola-hoitokeskukseen Kerry Townissa Freetownissa.

Vaikutukset joulun ja uudenvuoden juhlintaan

Uudet toimenpiteet vaikuttavat myös joulun ja uudenvuoden juhlintaan. Kristityt saavat käydä kirkossa, mutta heidän täytyy palata kotiin heti kirkonmenojen jälkeen, ja kaikki yleiset joulujuhlat on kielletty. Uudenvuoden jumalanpalvelusten täytyy päättyä viimeistään klo 17, ja osallistujien tulee heti palata kotiin. Myös kaikki uudenvuoden juhlat on kielletty. Kaikkien näiden toimenpiteiden tarkoituksena on vähentää fyysistä kontaktia ihmisten välillä julkisilla paikoilla, jotta ebola-tartunnat saataisiin vähenemään. (Jatkuu seuraavalla sivulla)

...jatkuu

Vaikutukset joulun ja uudenvuoden juhlintaan

Tämä on vaikeaa aikaa Sierra Leonen asukkaille, kun kaikki haluaisivat yhdessä juhlistaa joulua ja uuttavuotta riippumatta siitä, mihin uskontokuntaan kuuluvat. Kuten presidentti Ernest Bai Kamara totesi: ”Tiedän, että tämä on juhlakausi jota yleensä vietetään näyttävästi ja iloisesti, mutta kaikkien tulee muistaa meidän olevan sodassa raivokkaan vihollisen kanssa.”

Edelleen matkustaminen piirikuntien välillä on kielletty, kaupankäynti sunnuntaisin on kielletty, ja lauantaisin kauppojen tulee sulkea klo 12 mennessä. Nämä toimet vaikuttavat kaupankäyntiin maassa yleisemminkin, ja niillä on kielteisiä vaikutuksia sierra-leonelaisten toimentuloon. Lisäksi hallitus menettää verotuloja, kun monet turistit ja lomailijat eivät matkusta Sierra Leoneen ebola-epidemian vuoksi.

WHO:n 24.12.2014 julkaiseman

raportin mukaan tartuntaan on menehtynyt 7 588 henkilöä. Sierra Leonessa ebolaan kuolleita on jo 2 582. Guineassa kuolleiden lukumäärä on 1 607 ja Liberiassa 3 384. Nämä maat ovat kärsineet taudista eniten. (Kuviot 2, 3 ja 4.)

Sierra Leonessa on nyt yhteenlaskettuna eniten ebola-tapauksia, raportoi BBC 17.12. Tilanteen totesi myös presidentti Ernest Bai Koroma puheessaan kansalle, kun hän kertoi Sierra Leonen ohittaneen Liberial maana, jossa on kaikkien eniten Ebola-tapauksia. Lisäksi WHO:n joulukuinen raportti vahvisti asian.

Sierra Leonen terveysministeriö oli aikaisemmin kirjannut yli 8 000 Ebola-tapausta niistä yli 19 000:stä tautitapauksesta, jotka on raportoitu kolmessa eniten taudista kärsineessä maassa (Guinea, Liberia ja Sierra Leone). Sierra Leoneen tarvitaan kiireesti apuun ulkomaista terveydenhuollon henkilöstöä, kuten WHO:n raportinkin osoittaa.

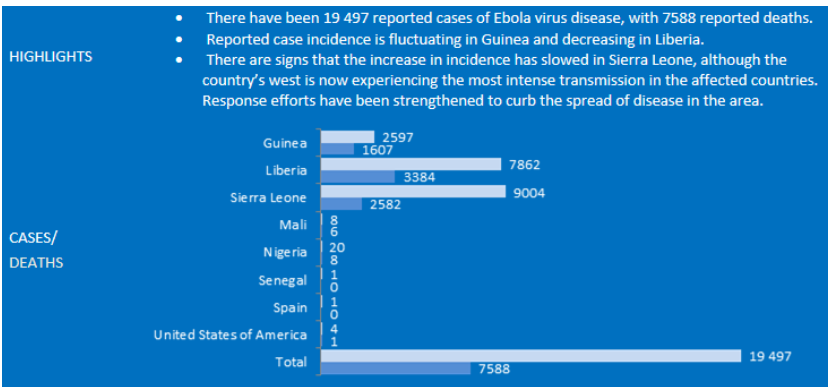
Sierra Leonesta puuttuu myös infrastruktuuri ebolan torjumiseksi

Vaikka länsimaat ovat rakentaneet maahan joitakin Ebola-klinikoita ja hoitokeskuksia, näissä on edelleen liian vähän henkilökuntaa. Klinikoita tarvitaan myös eri puolille maata, koska välimatkat ovat pitkiä ja tiet usein surkeassa kunnossa. Välillä potilaat kuolevat matkallaan Ebola-klinikalle.

Myöskään ambulansseja ei ole tarpeeksi, eikä laboratorioita ole riittävästi. Tällä hetkellä Sierra Leonessa on vain noin kuusi toimivaa laboratorioita ja oletetut Ebola-tartunnan saaneet joutuvat odottamaan tuloksia liian pitkään. Välillä potilaat kuolevat, kun tartunnan varmistavia testituloksia ei saada ajoissa.

Ebolasta selviytymisen mahdollisuudet parantuvat aikaisen hoidon myötä; jos potilaiden hoito aloitetaan liian myöhään, tauti ehtii aiheuttaa runsaasti sisäistä kudovahinkoa. Toimivia laboratorioita tarvitaan kaikkialla maassa, jotta EVD-tapaukset saadaan tunnistettua ja potilaat toimitettua hoitoon nopeammin. Jotta Ebolan leviäminen saadaan hallintaan, tarvitaan lisää laboratorioita ja näiden henkilökuntaa kuten virologeja ja mikrobiologeja.

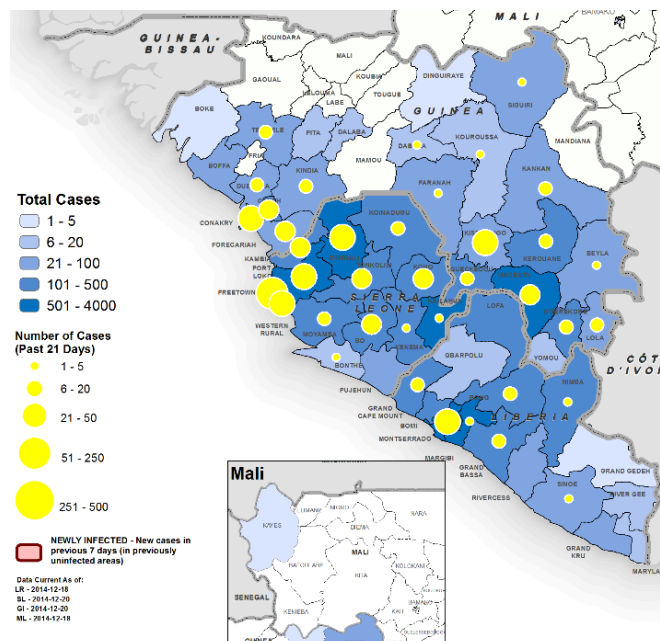
Hoitohenkilökunnan puute on maassa valtava ongelma. Hoitavaa henkilöstöä tarvitaan edelleen ulkomailta auttamaan Ebola-epidemian hillitsemisessä. Nykyiset maassa olevat kansainväliset henkilöresurssit eivät riitä Ebolan taltuttamiseen, jos tauti jatkaa leviämistä än nykyisellä vauhdilla.

KUVIO 3. WHO EBOLA RESPONSE ROADMAP TILANNERAPORTTI: TAPAUKSET/KUOLLEET (LÄHDE: WHO)

Country	Case definition	Cumulative cases	Cases in past 21 days	Cumulative deaths
Guinea	Confirmed	2284	328	1344
	Probable	263	*	263
	Suspected	50	*	0
	Total	2597	328	1607
Liberia ⁵	Confirmed	3085	121	±
	Probable	1757	*	±
	Suspected	3020	*	±
	Total	7862	121	3384
Sierra Leone	Confirmed	7017	1039	2216
	Probable	287	*	208
	Suspected	1700	*	158
	Total	9004	1039	2582
Total		19 463	1488	7573

KUVIO 2. VAHVISTETUT, TODENNÄKÖISET JA EPÄILLYT TAPAUKSET GUINEASSA, LIBERIASSA JA SIERRA LEONESSA (LÄHDE: WHO)

KUVIO 4. Maantieteellinen tapusten jakauma (vahvistetut ja epäillyt) Guineassa, Liberiassa, Sierra Leonessa and Malissa.

Heikko terveydenhuollon infrastruktuuri ja muita Sierra Leonen haasteita

Ebola oli aikaisemmin tuntematon tauti Sierra Leonessa, Liberiassa ja Guineassa. Näissä maissa ihmisillä ei ollut kokemusta taudista, josta ne nyt kärsivät. Myöskään kansallisilla terveysviranomaisilla ei ollut kokemusta tai osaamista ebolasta.

Yleisölle tiedottaminen osoittautui haastavaksi, ja paikalliset tavat sekä hautaamiseen liittyvät käytännöt helpottivat ebolan leviämistä. Kieltoyndrooma – ”Ebola ei ole” – jatkuu hallituksen ja sen kumppaneiden kampanjoinnista huolimatta.

Sierra Leonessa käytiin yli 10 vuotta sisällissotaa, joka loppui vuonna 2001. Infrastruktuuri yleensä ja julkiset terveydenhuollon resurssit kärsivät sodassa pahoin. Vaikka terveydenhuollon sektoria on pyritty kehittämään, panostukset eivät ole riittäviä, kun varoja on käytetty myös muille alueille kuten energiasektorille ja teiden rakentamiseen.

Terveydenhuollon infrastruktuuri tarvitsee massiivisia investointeja. Valitettavasti EVD-epidemia ei armahantanut vaan runtelee maata pois päin siitä positiivisesta kehityksestä, jota oli jo nähty. Lääkäreiden määrä väestöön verrattuna on Sierra Leonessa yksi maailman alhaisimmista.

Kansainvälisen yhteisön tulee tehdä lisää; ei vain keskittyä estämään taudin leviäminen muihin maihin vaan lähettää hoitohenkilökuntaa taistelemaan ebola-epidemiaa vastaan sen lähteillä.

Suuret lentoyhtiöt ovat lopettaneet lennot Sierra Leoneen, mikä on vaikeuttanut vapaaehtoisten saapumista. Lisäksi hoitotarvikkeiden ja lääkkeiden kuljetukset ovat viivästyneet lentoyhteyksien vähäisyyden vuoksi.

Sierra Leone tarvitsee kiireesti ulkopuolista apua viruksen pysäyttämiseksi, ja koko maailman hyödyksi ebola-epidemia on saatava täysin nujerretuksi.

Pyyntö: Lisää hoitohenkilökuntaa Sierra Leoneen

Terveysviranomaiset Sierra Leonessa pinnistelevät saadakseen hallintaan tähän asti pahimman ebolaepidemian, joka on WHO:n tietojen mukaan vienyt maassa jo yli 2 500 ihmisen hengen. Läntisellä alueella ja sen ympäristössä on kirjattu viime viikkojen korkeimmat kuolleiden määrät, WHO raportoi. Esimerkiksi viikolla 51 kirjattiin 315 uutta vahvistettua tapausta. Ebola tarttuu nyt maan läntisellä alueella ja pohjoisissa piirikunnissa.

Tilanne on erittäin huolestuttava. Sierra Leoneen tarvitaan kiireesti lääketieteellistä henkilökuntaa ulkomailta. Sky News –uutiskanavan raportin mukaan brittiarmeijan lokakuussa rakentamassa uudessa sairaalassa Moyambassa on valmiina 100 sänkypaikkaa, mutta lääkäreitä on vain kaksi.

BBC taas raportoi 30.11., että Kerry Townin hoitokeskuksen 80 sänkypaikasta vain 44 on käytössä. Sierraleonelaiset ja humanitaarisen avun asiantuntijat ilmaisivat huolensa siitä, että Kerry Townin hoitokeskuksen rakentaminen ei pysynyt aikataulussa, kun valmistumista ei pidetty riittävän kiireellisenä. Suurin ongelma uusien klinikoiden ja sairaaloiden kanssa on, ettei niihin riitä tarpeeksi hoitohenkilökuntaa. Lisäksi henkilökunnan kouluttaminen vie aikaa, koska näillä ei ole aikaisempaa kokemusta ebolasta.

Terveydenhuollon työntekijät vaarassa

Skotlantilaisen hoitajan, joka palasi Sierra Leonesta 28.12.2014, on vahvistettu saaneen ebola-tartunnan. Tämä osoittaa, että ulkomainenkin hoitohenkilöstö on vaarassa, kun klinikoilla ei ole tarpeeksi henkilöresursseja. Sierra Leonen tapainen maa ei pysty selviytymään tilanteesta, vaan tarvitsee tuekseen hoitohenkilökuntaa ulkomailta.

Ebolasta tulee globaali ongelma, mikäli maat joilla on osaamista eivät osoita enemmän resursseja epidemian taltuttamiseen. Virus voi esimerkiksi pysyä havaitsemattomissa pitkäkähkön aikaa. Ebolaan sairastunut skotlantilainen hoitaja pääsi läpi kolmen kansainvälisen lentokentän tarkastuksista ilman, että tartuntaa olisi havaittu. Koska hoitaja ymmärsi mitä tehdä kun kuume alkoi nousta, terveysviranomaiset saivat asiasta tiedon ja tarpeelliset toimenpiteet voitiin tehdä.

Vastaavasti voi kuitenkin käydä myös ei-hoitohenkilökuntaan kuuluvalla henkilöllä, joka matkustaa ebola-epidemian runtelemista maista, eikä tiedä miten toimia kun tauti iskee. Nämä henkilöt voivat levittää ebola-tartuntaa perheenjäsenten, ystävien ja laajan yleisön joukossa.

Pakolliset karanteenit

Pakollisten karanteenien määrääminen hoitohenkilökunnalle, joka on työskennellyt ebola-potilaiden kanssa (joko ebola-maissa tai muualla), on herättänyt melkoisesti keskustelua. Pakollisiin karanteeneihin kriittisesti suhtautuvien mielestä ne saattavat heikentää lääkäreiden ja hoitajien halukkuutta tulla auttamaan, jos he tietävät joutuvansa karanteeniin. Tämä taas tekee tilanteen ebola-maissa entistäkin vaikeammaksi, kun paikalla oleva harvalukuinen hoitohenkilökunta on jo nyt

Vapaaehtoisille maista, jotka voivat tarjota osaamista ja resursseja, on valtaisa tarve. Lääkäreiden määrä ebola-epidemian runtelemisissa maissa on todella vähäinen, erityisesti Sierra Leonessa ja Liberiassa.

Lääkäreiden määrä väestöön verrattuna ebola-maissa

Maailmanpankin mukaan Sierra Leonessa on yksi lääkäri 45 000 asukasta kohti. Liberiassa suhdeluku on 1:70 000. Guineassa, jossa ei ole käyty tuhoisaa sisällissotaa, tämä suhdeluku on 1:10 000. Vertailuna todettakoon, että esimerkiksi USA:ssa se on 1:410 ja Saksassa 1:260.

Nämä lukemat paljastavat, ettei ebola-epidemiasta kärsivillä mailla ole minkäänlaisia mahdollisuuksia voittaa tautia ilman ulkomaisen hoitohenkilökunnan tukea. Sierra Leonessa ei ole nyt riittävää kansainvälistä apua epidemian nujertamiseksi. Maahan tarvitaan lisää hoitohenkilökuntaa ulkomailta, varsinkin kun arviolta kymmenkunta lääkäriä ja lukuisia hoitajia ja muuta henkilökuntaan kuuluvaa on kuollut ebola-tartunnan saatuaan.

Varoitus

Yhdysvaltojen tartuntatautien hallinnan ja estämisen keskuksen johtaja Tom Frieden totesi AP uutistoimistolle, että *”edessämme on pitkä ja raskas taistelu kohti tilannetta, jossa tartuntoja on nolla”*.

SIERRA LEONE TARVITSEE LISÄÄ HOITO- HENKILÖKUNTA!

**Pyydämme apuanne
ebolavastaiseen
taisteluun.**

Sierra Leone Organization of Finland (SLOF). WWW.SLOF.FI. Olemme myös Facebookissa

SLOF takes the opportunity to offer relevant information concerning Ebola Outbreak in West Africa, especially in Sierra Leone. Our bulletin includes news in a nutshell concerning a particular topic about Ebola which may be relevant for Sierra Leoneans living in Finland and Finnish Citizens. SLOF information sources are WHO, FAO, CNBC, FAO, MSF, AP, WFP, AFP, BBC, Al Jazeera, France 24, and CNN, The Guardian and other media. SLOF is not responsible for any misinformation.